GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU PANA

UDRUGE ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I PRIRODE

U 2019. GODINI

SADRŽAJ

Udruga Eko Pan je korisnik institucionalne podrške Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva za stabilizaciju i/ili razvoj udruge.

Sadržaj ove publikacije isključiva je odgovornost autora i nužno ne izražava stajalište Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva.

Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva
Zagreb, Štrigina 1a, http://zaklada.civilnodrustvo.hr

Financijski podržava
Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva

I

UVOD

UVOD

Eko Pan će ovu godinu pamtiti po useljenju u novi prostor. U veljači smo, u partnerstvu s Nakladom Šumek, otvorili vrata našeg ureda u središtu Karlovca. Osim radne zone, u prostoru kojeg rado zovemo Kod Pana i Šumeka, nalaze se zelena knjižnica – Bibliopan, Eko knjižnica igračaka, kutak za odvajanje otpada i uzmi-ostavi polica. Koncept samog prostora temelji se na načelima koncepta 0% otpada, a namijenjen je različitim aktivnostima i uslugama kojima, nudeći stjecanje primjenjivih znanja i vještina lokalnu zajednicu želimo potaknuti na aktivni angažman u očuvanju okoliša i prirode. Pokrenuli smo niz sadržaja te nastavili s provedbom onih projekata koje smo uspješno razvijali prethodnih godina. U izvještaju donosimo sažetak svega čime smo se bavili.

Izlog Eko Pana

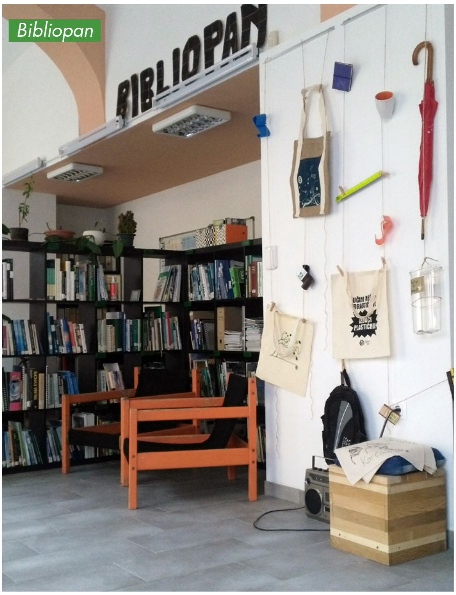
Ured Eko Pana

„Uzmi ili ostavi" polica

Kutak za reciklažu

Bibliopan

2

EKO KNJIŽNICA IGRAČAKA

EKO KNJIŽNICA IGRAČAKA

Vođeni konceptom svijet s 0% otpada i potaknuti idejom udruge Krka-Knin u veljači 2019. kada smo otvorili vrata novog prostora Pana i Šumeka, osnovali smo i 6. knjižnicu igračaka. Jedinstveno mjesto u Karlovcu gdje se igre/igračke posuđuju, baš kao u pravoj knjižnici, mjesto gdje se druže oni koji poštuju okoliš i prirodu, gdje se dijeli, razmjenjuje i ne stvara otpad.

Do sada smo, potičući na solidarnost zaprimili značajan broj igračaka, koje su trenutno na raspolaganju za posudbu. Namjera nam je provedbom projekta koncept eko knjižnice podići na višu razinu - nabavkom ekoloških (od prirodnih materijala s ekološkim bojama), didaktičkih i senzomotoričkih igračaka i organiziranjem družionica na temu igara i igranja, omogućujući svima jednak pristup bez obzira na imovinsko stanje, istovremeno educirajući o odgovornom odvajanju otpada, važnosti recikliranja, načinima ponovne upotrebe stvari i izrađivanju novih od starih kao i upoznavanjem sa starim i tradicionalnim igrama u susretu generacija.

3

IMAM – DAM DOBRO SAM!

SAJAM RABLJENIH STVARI

IMAM – DAM DOBRO SAM!
SAJAM RABLJENIH STVARI

Sajam rabljenih stvari **Imam, dam – dobro sam** jedan je od naših najdražih projekata, nastao prije desetak godina, kao inicijativa koju smo razvili s udrugom Domachi.

U novom prostoru sajam organiziramo svake posljednje subote u mjesecu, u prijepodnevnom terminu. U tri smo navrata održali i sajam u gostima: u travnju smo gostovali na Proljetnim eko promenadama u organizaciji Turističke zajednice grada Karlovca, a u suradnji sa Savezom udruga Kaoperativa u kolovozu smo bili dio programa Druženje oko Scene te krajem listopada buvljakom doprinijeli inicijativi mladih Posadi stablo – usadi ideju.

Sajam u našem prostoru

Na sajmovima se stvari prodaju, razmjenjuju i poklanjaju. Organiziranjem sajma naše sugrađane kontinuirano potičemo na razumijevanje i prakticiranje cirkularne ekonomije, na racionalnu potrošnju i doprinos smanjenju otpada.

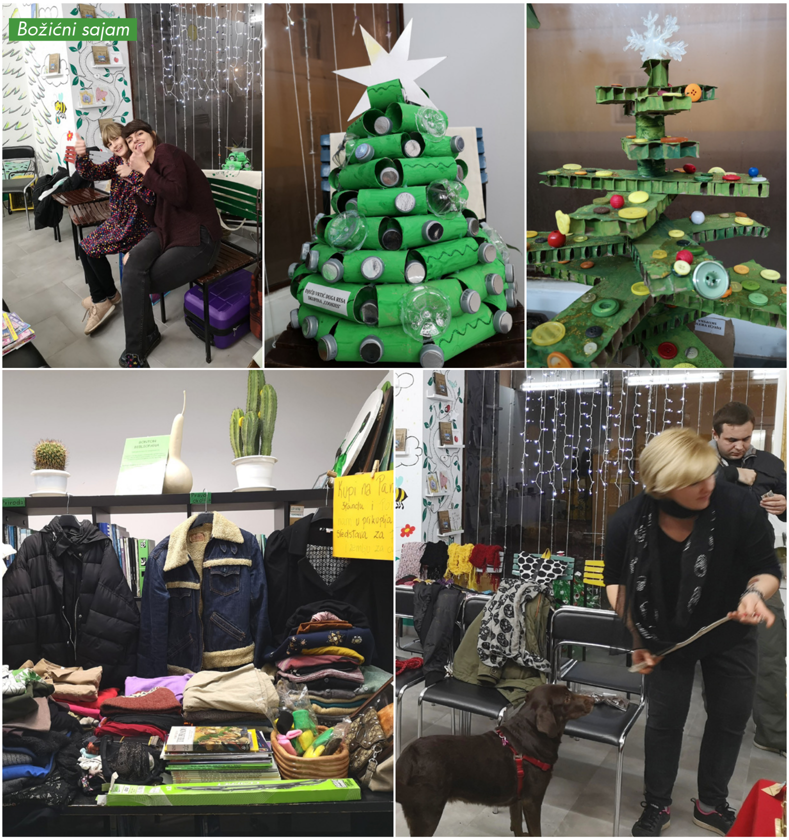

U prosincu smo, u okviru programa Zimskog brloga održali sjajno posjećen buvljak na kojem smo prikupljali donacije za udrugu Najbolji prijatelj i inicijativu Miceki, a sredstva su utrošena na nabavku hrane i lijekova za životinje koje čekaju na udomljavanje.

U 2020. godini nastaviti ćemo s redovnim mjesečnim sajmovima. Također ćemo organizirati nekoliko prigodnih, cjelodnevnih sajmova (veliko proljetno i jesensko čišćenje, Zimski brlog 2). Nekoliko sajmova organizirati ćemo u gostima, u prostoru budućeg Urbanog parka Hrvatskog doma.

Božićni sajam

4

EKO ROĐENDANSKE IGRAONICE

EKO ROĐENDANSKE IGRAONICE

S ciljem edukacije najmlađih, ali i razvoja održivih, samofinancirajućih aktivnosti udruge, tijekom godine smo započeli s osmišljavanjem i realizacijom Eko rođendanskih igraonica, namijenjenih djeci uzrasta od 5 do 10 godina. Kao alternativu klasičnim proslavama rođendana, koje su uglavnom orijentirane na zabavu, Panova rođendanska igraonica poziva na poučnu i kreativnu igru kojom bolje upoznajemo svijet i prirodu oko sebe. Slavljenik bira temu o kojoj želi saznati više (roda, žaba, krpelj, komarac, svemir, vode, nebo, itd.). Tema se provlači kroz sve aktivnosti (igre, razgovor i kreativna radionica), a sudionici su podijeljeni u dvije skupine koje se međusobno natječu u znanju i vještinama.

Tijekom 2020. godine ova će se aktivnost redovno promovirati i provoditi te obogaćivati novim temama, igrama i kreativnim sadržajima.

PROSLAVI ROĐENDAN
U EKO PANU!

BLIŽI TI SE ROĐENDAN I TRAŽIŠ MJESTO ZA DOBAR TULUM?

AKO TE ZANIMA PRIRODA, DOĐI K NAMA – EKO ROĐENDANSKA IGRAONICA STVORENA JE BAŠ ZA TEBE.

POZOVI PRIJATELJE I KROZ ZABAVU NAUČITE NEŠTO O TEMI PO TVOM IZBORU – UPOZNAJTE RODU, ŽABU, RIBU, VRANU PA ČAK I KRPELJA! AKO VOLIŠ SVEMIR I NEBO, SAMO RECI, PRIPREMILI SMO PREGRŠT ZANIMLJIVIH IGARA, JER U PANU JE ZABAVA DOBRA I PAMETNA!

Eko rođendanska igraonica osmišljena je za male slavljenike u dobi od 5 do 10 godina.

INFORMACIJE I REZERVACIJE

- **email: eko-pan@eko-pan.hr**
- **tel: 095 9083578**
- **osobno: petkom od 10 do 14 sati**

Digitalni Tisak

5

EDUKACIJE DJECE I ODRASLIH

EDUKACIJE DJECE I ODRASLIH

Edukativne aktivnosti provlače se kroz sva programska područja Eko Pana. I u proteklojsmo godini organizirali predavanja, tribine i radionice iz različitih područja zaštite prirode i okoliša. Ponekad smo ugostili predavače, ponekad smo mi preuzeli tu ulogu, a ponekad smo i gostovali. Svim edukacijama zajednički je cilj – život u skladu s prirodom i okolišem.

Predavanje „Sjeme kao zalog naše budućnosti" i razmjena sjemena

Nedjeljno poslijepodne početkom ožujka 2019. proveli smo u društvu drage gošće, biovrtlarke Silvek (Silvija Kolar-Fodor) i njene sestre i nakladnice, Marine. Kao i uvijek, očekivali smo zanimljivo predavanje, a dobili iznimno nadahnutu, poticajnu i korisnu priču o važnosti i odgovornosti čuvanja starih i autohtonih sorti. Nakon predavanja održala se i razmjena sjemenja, a Silvija je naš Bibliopan obogatila svojom knjigom. Velik broj zainteresiranih posjetitelja motivira nas da s organizacijom ovakvih aktivnosti nastavimo i u budućnosti.

Radionice i predavanja u okviru projekta „Izgradnja i opremanje reciklažnog dvorišta na području Grada Karlovca"

U okviru projekta Grada Karlovca pod nazivom „Izgradnja i opremanje reciklažnog dvorišta na području Grada Karlovca" pozvani smo da osmislimo i održimo tri radionice i tribinu, s ciljem edukacije djece i odraslih o održivom gospodarenju otpadom.

Prvu radionicu u nizu održali smo u veljači. Kroz zabavne i originalne igre i zadatke djeci smo predstavili koncept 5R (Rethink, Reduce, Reuse, Repair, Recycle) i upoznali ih s problemom plastičnih vrećica kao otpadom, nakon čega smo izrađivali torbe i novčanike od rabljenih plastičnih vrećica. Drugoj radionici u fokusu je bio papir kao otpad. Nakon što smo srednjoškolce upoznali s konceptom 5R, izrađivali smo notese i bilježnice od starog papira. Dan planete Zemlje bio je posvećen odraslima i mogućnostima kompostiranja na kućnom pragu. Upoznali smo ih s načinima, praktičnim i kreativnim rješenjima i primjerima iz prakse nakon čega smo zajednički s polaznicima izrađivali kante za kompostiranje. Suradnju u sklopu ovog projekta završili smo s organizacijom tribine pod naslovom „Pozitivan primjer prakse u gospodarenju tekstilnim otpadom - Suradnja Socijalne zadruge Humana Nova Čakovec i Čistoće Duga Resa d.o.o.". Kao gosti su sudjelovali Ivan Božić, ravnatelj zadruge Humana Nova i Josipa Škrtić Pucarević direktorica Čistoće Duga Resa. Prisutni su saznali kako je Čistoća Duga Resa d.o.o. detektirala problem s tekstilnim otpadom, koja rješenja su potražili, koja je misija i vizija poslovanja Zadruge Humana Nova te koji su pozitivni učinci suradnje Zadruge i Čistoće Duga Resa d.o.o.

torbica i novčanika od vrećica

Izrada kompostera

Radionica izrade platnenih vrećica od starih košulja

Dan planeta Zemlje (22. travnja) obilježili smo jednim prekrasnim druženjem s kreativkom Gabi Vine kada smo za problem nekontroliranog korištenja jednokratnih plastičnih vrećica ponudili rješenje na „naš" način. Na radionici smo reciklirali staru pamučnu košulju i od nje izradili dvije do tri okolišu prihvatljive, višestruko uporabne, vrećice za „špeceraj". Polaznici radionice naučili su kako uz minimalnu intervenciju na već korištenoj košulji učiniti nešto što će pozitivno utjecati na okoliš i živi svijet u njemu.

Javne tribine u okviru projekta „PoKupi, iskoristi, očisti!"

Projektom „PoKupi, iskoristi, očisti!" Grad Ozalj te općine Kamanje, Žakanje, Ribnik i Draganić imale su za cilj educirati građane o razvrstavanju otpada i novom načinu gospodarenja otpadom. Za taj projekt održali smo 7 javnih tribina u razdoblju od 18. 11. do 29. 11. u Ozlju, Jaškovu, Vivodini, Ribniku, Draganiću, Kamanju i Žakanju. Na tribinama smo lokalno stanovništvo informirali o sprječavanju nastanka otpada, odvojenom prikupljanju komunalnog otpada, kućnom kompostiranju i ponovnoj uporabi predmeta.

Tribina u Ribniku

Tribina u Vivodini

Edukativna radionica „Laboratorij s Eko Panom”

Mućkalo se, miješalo i mirisalo dva puta tijekom godine na Odjelu za djecu i mladež u Gradskoj knjižnici Ivan Goran Kovačić. Prvo smo mućkali u okviru Đačkih ljetnih dana s grupom djece, a zatim i sa štićenicima Centra za rehabilitaciju Ozalj. Svi polaznici naučili su izraditi šumeće kuglice za kupanje i osvježivač prostora, a sve što su izradili ponijeli su kući :)

Radionica za štićenike centra Jaškovo

Predstavljanje Pana i Šumeka

U prostoru Pana i Šumeka ugostili smo učenike 3.a razreda osnovne škole Dragojle Jarnević. Učenici su u okviru projekta „Za okoliš bez okolišanja” kojeg je provodila udruga KA-MATRIX učili o gospodarenju otpadom i očuvanju voda, a zatim su posjetili i naš prostor te se upoznali s aktivnostima koje provodimo.

Zimski brlog – prijepodne za najmlađe

U okviru programa Zimski brlog organizirali smo razmjenu igračaka i radionicu izrade pokretnih sličica. Dok su djeca s Denisom Mikšićem iz udruge KA-MATRIX producirala svoj prvi film, mame su pomagale u izradi božićnih ukrasa za Panov i Šumekov izlog :)

Božićna zimnica – radionica izrade ukrasa za božićna drvca

Netom prije Božića u goste nas je pozvala Knjižnica za mlade. Zajednički smo organizirali radionicu izrade ukrasa za božićna drvca od drvenih ostataka. Odaziv je bio super, svi su bili jako marljivi i napravili prelijepe drvene ukrase za božićna drvca.

6

IZVJEŠTAJ O RADU ZELENOG TELEFONA ZA 2019. GODINU

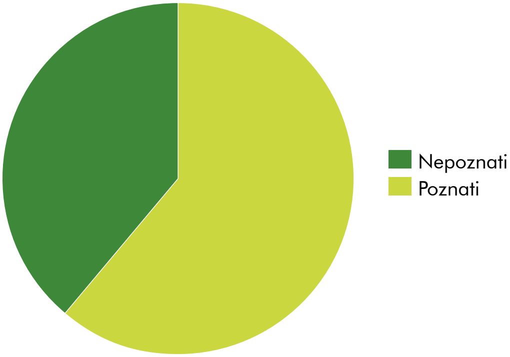
IZVJEŠTAJ O RADU
ZELENOG TELEFONA ZA 2019. GODINU

Na Zeleni telefon udruge Eko Pan – Karlovac u razdoblju od 01. 01. do 20. 12. 2019. godine zaprimli smo ukupno **62** prijave građana.

Prijave zaprimamo putem **telefona** (32 poziva), **e-maila** (12), **mobilnog telefona** (9), **osobnog dolaska** (7) **u prostorije Pana i facebook stranice** (2).

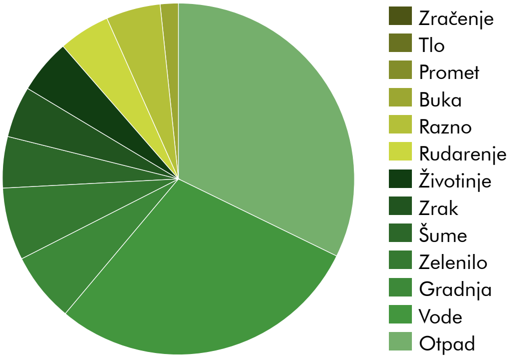
Putem e-maila obično stižu prijave koje su povezane sa mapom događaja ili slikama, isto se odnosi i na prijave putem fb stranice i osobnog dolaska u prostorije Pana.

Vezano uz **identitet** pozivatelja primjećujemo porast poznatih, kojih je 38, u odnosu na nepoznate, kojih je 24.

Zasupljenost u **spolu** pozivatelja je skoro jednaka, ženski 32, a muški 29.

U 2019. godini najzastupljeniji je **Otpad** kao kategorija na koju se odnosi najviše prijava (19 prijava) i **Vode** (16 prijava). Ostale kategorije su Gradnja (5), Šume (4), Životinje (3), Zelenilo (3), po 2 prijave imamo iz kategorije rudarenje, zrak i buka, te 6 iz kategorije razno.

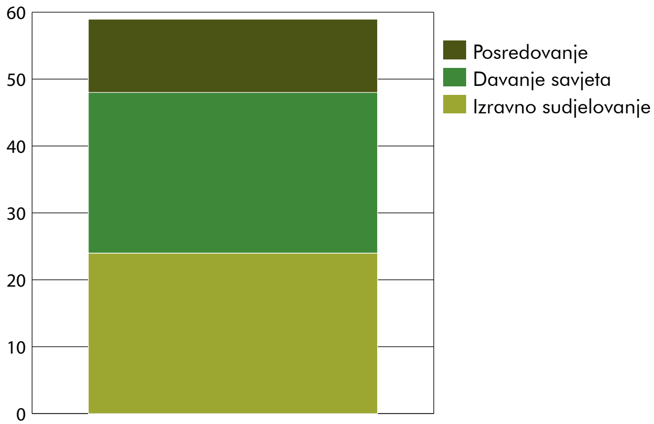

Ono što potiče veliki stupanj zabrinutosti jest što se sve te prijave koje su vezane uz vode odnose na njihovo onečišćenje i zagađenje **otpadnim vodama**, ponajviše ispuštanjima koja dolaze iz septičkih jama i kanalizacija. Zagađenja voda i šuma usko su povezana s divljim odlagalištima.

Voda je neophodna za život čovjeka i opstanak okoline koja je bitna za opstanak čovjeka. Smatramo da trebamo početi postavljati pitanja kakvu to vodu pijemo, u kakvoj se to vodi kupamo i s kakvom to vodom uzgajamo hranu, što neminovno dovodi do pitanja kakvu to zapravo kvalitetu života živimo?

Nadalje, što se tiče **područja** na koje se odnosi prijava, u najvećem dijelu zastupljena je Karlovačka županija sa oko 70%, zatim nepoznato s oko 25% (razlog tome su pozivi informativnog karaktera) i Ličko-senjska 3%. Najviše prijava odnosi se na grad Karlovac (19), Barilović (6), Ogulin (4) i po jedan poziv za Barilović (6), Slunj (3), po 2 za Ozalj i Josipdol, a po jedan za Netretić, Novalja, Duga Resa, Perušić, Tounj, Vrbovsko, Vojnić i Glina, sve za ruralno područje.

Uloga Zelenog telefona najviše se odnosila na izravno sudjelovanje (24) i davanje savjeta i informacija (24), te posredovanje (11).

Potreban je jedan dan za rješavanje poziva u kojima je uloga Zelenog telefona davanje savjeta i informacija, kojih je 23 (osim kad se informacija dobiva putem prava na pristup informacijama gdje je potrebno dulje vrijeme zbog sudjelovanja nadležnih institucija).

Vrijeme rješavanja duže od 30 dana zabilježeno je u 10 slučajeva, a vrijeme 1 – 8 dana u 5 slučajeva, duže od 8 dana i kraće od 30 dana u 3 slučaja, duže od 15 dana u 1 slučaju.

U 16 slučaja je neriješeno vrijeme rješavanja, što znači da se još uvijek čeka odgovor nadležne institucije.

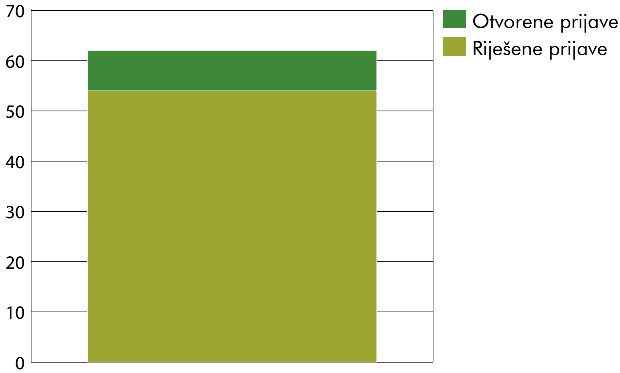
Pravo na pristup informacijama korišteno je u 6 slučaja.

Prilikom rješavanja pojedinih zaprimljenih prijava potrebno je aktivno sudjelovanje **nadležnih institucija** no još uvijek je prisutna nedovoljna komunikacija i nezainteresiranost službi za rješavanje slučajeva po prijavi. Često se susrećemo i s prebacivanjem nadležnosti i odugovlačenjem postupka.

S obzirom da je kao novost ove godine uveden Državni inspektorat, postoji jedinstvena e-mail adresa i broj telefona za sve prijave.

Vrijeme odaziva nadležnih službi na naše prijave je 2-3 mjeseca (1 prijava), 16 – 30 dana (7 prijava) i 11 – 15 dana (4 prijave), isti dan (2 prijave), 2 – 3 mjeseca (2 prijave), 8 – 10 dana (2 prijave). Jedan je slučaj u kojem je za odaziv trebalo čak 5 – 6 mjeseci, a u 24 slučaja još uvijek čekamo odaziv.

Od sveukupno 62 zaprimljene prijave u razdoblju od 01. 01. 2019. do 20. 12. 2019, 54 prijava je riješeno. Za ostale otvorene (8) prijave nastavit će se postupak rješavanja.

7

PANOVA AKTIVISTIČKA GRUPA

PANOVA AKTIVISTIČKA GRUPA

Kako bismo povećali vidljivost i utjecaj našeg djelovanja, odnosno aktivnosti i programa koje provodimo, u rujnu smo pokrenuli Panovu aktivističku grupu, neformalnu skupinu zainteresiranih za aktivno sudjelovanje i podršku udruzi, bez obveze članstva. Povod pokretanju aktivističke grupe je sudjelovanje Eko Pana u građanskoj inicijativi Spasimo Koranu, koja je okupila brojne građane, od kojih je svatko, svojim znanjem i iskustvom doprinosio inicijativi i očuvanju obale rijeke Korane u središtu Karlovca. Tijekom sastanaka inicijative u više su navrata članovi pokazali interes za aktiviranje u drugim okolišnim temama i problemima u gradu, stoga je Eko Pan pozvao zainteresirane na pridruživanje neformalnoj aktivističkoj grupi.

Grupa trenutno okuplja oko petnaest, pretežno mlađih osoba, zainteresiranih za uključivanje u kampanju za očuvanje rijeka, pomaganje na Zelenom telefonu i volontiranje u drugim aktivnostima udruge.

S grupom je održan info sastanak i organiziran mali izlet, u okviru programa Zimskog brloga održane su projekcije okolišnih dokumentaraca Crna sjenka zelene energije i Undamaged, s čime će se nastaviti i u 2020. godini, u suradnji s udrugom Zelena akcija i Okolišnim filmskim festivalom.

Aktivističku grupu će se pozivati na uključivanje u sva događanja koja organiziramo, kao i na pokretanje vlastitih kampanja i inicijativa.

Projekcija filma Crna sjenka zelene energije

Projekcija filma Undamaged

8

KAMPANJA ZA RIJEKE

KAMPANJA ZA RIJEKE

U svibnju se Eko Pan pridružio građanskoj inicijativi Spasimo Koranu, koja je nastala kao reakcija na najavu radova izgradnje Hotela Korana, odnosno postavljanje visokog zida kojim bi se spriječilo poplavljivanje gradilišta i budućeg hotela. Kako se radi o lokaciji koja je od izuzetne vrijednosti za sve stanovnike Karlovca, pokrenuta je inicijativa u okviru koje su se prikupljali potpisi za peticiju protiv izgradnje zida, tribine i okrugli stolovi na kojima se raspravljalo o temi te cjelodnevno druženje na Korani kojom se umjesto prosvjeda, različitim sadržajima (koncerti, kviz, radionice, izložbe, skokovi u vodu), pokušalo pokazati kolika je kolektivna vrijednost lokacije. Sve aktivnosti, a osobito peticija kojim je prikupljeno oko 10 tisuća potpisa te zahtjevi koje je inicijativa predala, a kojima se, između ostalog tražila provedba arhitektonsko-urbanističkog natječaja (kao što je i predviđeno važećim GUP-om), pokazale su jasnu volju građana te se nadamo kako će Grad i investitor u daljnjim koracima istu i poštovati.

Kao i prijašnjih godina, Eko Pan se pridružio kampanji Naše rijeke, naše blago, a u prosincu smo organizirali program naziva Zimski brlog, u okviru kojeg su održane projekcije okolišnih dokumentaraca Crna sjenka zelene energije i Undamaged, uz predavače Irmu Popović Dujmović (WWF Adria) i Denisa Frančiškovića (Eko Pan).

9

PODRŽI EKO PAN

PODRŽI EKO PAN

Naša udruga će u 2020. godini postati punoljetna. Tijekom osamnaest godina postojanja, nastojali smo i nastojimo građane informirati, educirati i potaknuti na aktivno i angažirano sudjelovanje u očuvanju okoliša i prirode.

Svi koji žele podržati rad udruge to mogu učiniti na sljedeće načine:

- učlanjivanjem u udrugu i uključivanjem u aktivnosti
- volontiranjem u organiziranju pojedinih aktivnosti (buvljaci, radionice i sl.)
- pohađanjem sekcija, radionica i tečajeva
- donacijom

Hvala svima koji nas pratite i podržavate.

Vaši Panovci

10

DONATORI I PRIHODI

DONATORI I PRIHODI

U 2019. godini ostvarili smo jednu financijsku potporu, onu Nacionalne zaklade za razvoj civilnoga društva, za stabilizaciju i/ili razvoj udruge. Upravo u trenutku kada je Eko Pan imao veliki preokret u svom djelovanju – preseljenje u novi prostor i razvoj novih aktivnosti za i u zajednici – podrška nam je omogućila financiranje redovitih režijskih troškova i udio u plaći voditelja programa Pravo okoliša.

Kako smo unutar Udruge odlučili postati i manje ovisni o projektnom financiranju tijekom 2019. razvijali smo niz samofinancirajućih aktivnosti u području edukacije djece i odraslih.

PRIHODI OD PROJEKATA	
Institucionalna podrška Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva za stabilizaciju i/ili razvoj udruge.	*62.550,00 kn*
PRIHODI OD OBAVLJANJA SAMOSTALNIH DJELATNOSTI	
Članarine	*1.200,00 kn*
Pružanje usluga edukacije	*56.615,00 kn*
Donacije građana	*6.930,00 kn*

IMPRESSUM

Naslov: GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O RADU PANA, UDRUGE ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I PRIRODE U 2019. GODINI

Izdavač: Eko Pan

Projekt: Institucionalna potpora stabilizaciji i/ili razvoju udruge

Donator: Nacionalna zaklada za razvoj civilnoga društva

Pripremile: Ivana Franciśković Olrom, Valentina Mesarić, Ivana Žalac

Oblikovanje i dizajn: CMYK, obrt za dizajn, vl. Jelena Đorđević

Karlovac, 2019.

Info

Adresa: Stjepana Radića 12, 47000 Karlovac

Telefon/telefax: 047 614 063

Mobitel: 095 9083 578

Zeleni telefon: 072 123 456

E-mail: eko-pan@eko-pan.hr

WEB: www.eko-pan.hr

Facebook: https://www.facebook.com/Pan-udruga-za-zaštitu-okoliša-i-prirode-159070253062/
www.facebook.com/panisumek

Instagram: @pansumek

ŽIRO RAČUN: Karlovačka banka d.d., HR1124000081107214313

MATIČNI BROJ: 1660675